

**СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА МОДЕЛЬ ПРОЕКТУВАННЯ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ
ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ**

УДК 37.091.113

Надія Ковальська, магістрантка кафедри педагогіки, освітнього менеджменту та соціальної роботи
Михайло Галатюк, кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри педагогіки, освітнього менеджменту та соціальної роботи
Рівненського державного гуманітарного університету, м. Рівне

**СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА МОДЕЛЬ ПРОЕКТУВАННЯ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ
ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ**

Стаття стосується проблеми реалізації стратегічного управління загальноосвітнім навчальним закладом. У статті розкрито цілісну структуру моделі проектування програми розвитку загальноосвітнього навчального закладу. Коротко охарактеризовано основні компоненти відзначеної моделі та висвітлено зв'язки між ними. Описано основні методи та інструменти інтенсифікації процесу впровадження та реалізації програми розвитку навчального закладу.

Запропонована модель є узагальненою орієнтувальною основою, яка адаптується і застосовується відповідно до виконання поставлених завдань конкретного навчального закладу.

Ключові слова: управління, освіта, розвиток, модель, програма, зв'язок.

Рис. 1. Літ. 8.

Надежда Ковальская, магистрантка кафедры педагогики,
образовательного менеджмента и социальной работы
Михаил Галатюк, кандидат педагогических наук,
доцент кафедры педагогики, образовательного менеджмента и социальной работы
Ровенского государственного гуманитарного университета, г. Ровно

**СТРУКТУРНО-ЛОГИЧЕСКАЯ МОДЕЛЬ ПРОЕКТИРОВАНИЯ ПРОГРАММЫ
РАЗВИТИЯ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНОГО УЧЕБНОГО ЗАВЕДЕНИЯ**

Статья касается проблемы реализации стратегического управления общеобразовательным учебным заведением. В статье раскрыто целостную структуру модели проектирования программы развития общеобразовательного учебного заведения. Кратко охарактеризованы основные компоненты отмеченной модели и освещены связи между ними. Описаны основные методы и инструменты интенсификации процесса внедрения и реализации программы развития учебного заведения.

Предложенная модель является обобщенной ориентировочной основой, адаптируется и применяется в соответствии с выполнением поставленных задач конкретного учебного заведения.

Ключевые слова: управление, образование, развитие, модель, программа, связь.

Nadiya Kovalska, Master Student of the Pedagogy, Education Management and Social Work Department
Mykhaylo Halatyuk, Ph.D. (Pedagogy), Associate Professor of the Pedagogy,
Education Management and Social Work Department Rivne State University of Humanities

**THE STRUCTURAL-LOGICAL MODEL OF DESIGNING A PROGRAM OF
DEVELOPMENT OF GENERAL EDUCATIONAL INSTITUTION**

The article deals with the problem of implementing the strategic management of general educational institution. In the article the integral structure of the model of designing a program for the development of general educational institution. The main components of the noted model are briefly described and the links between them are highlighted.

Based on the analysis of scientific literature, covering the various aspects of management in education, as well as the basis for organizing the strategic management (the essence and peculiarities), we came to the conclusion that the mission of the organization is the unifying factor of internal resources, the personnel provision of the organization, a way of expressing the culture of the organization, which is determined through a specific vision of direction, the reference-points and the content of the activity of organization, which is the driving force of its functioning and development. The mission of the organization makes it possible to formulate the goal, which is specified in a number of tasks.

The article briefly describes the basic methods and tools of intensifying the process of implementation and realization of the program of development of educational institution.

The analysis of a number of scientific sources made it possible to highlight the procedure (an action plan) of the development of program of the development of educational institution, to identify the specific

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА МОДЕЛЬ ПРОЕКТУВАННЯ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

stages of its implementation, namely: the prognostic-preparatory, analytical-designing, organizational-active and stage of generalization.

The structural-logical model of designing of development program is presented, first and foremost, as a means and creative product of the professional activity of the administration of educational institution. The mentioned model is the generalized guiding basis, which adapts and applies in accordance with the tasks set for a particular educational institution. Accordingly, the manager must clearly understand the image of the design model of the educational program of development, know all the components of this model, understand the interrelationships between them.

The described structural-logical model is aimed to improve the management process, ensure the provision of high quality educational services, create a positive image and authority of the educational institution in the city community, increase its competitiveness.

Keywords: management, an education, a development, a model, a program, communication.

Постановка проблеми. Практика свідчить, що управління сучасним освітнім закладом – це складний, динамічний процес, який вимагає від керівника розвитку високого рівня управлінської культури, знань інноваційних підходів до управління, умінь і навичок постановки управлінських завдань і розробки стратегії їх розв'язання. Керівник навчального закладу повинен уміти компетентно приймати управлінські рішення, співпрацювати з педагогічним колективом, бути компетентним щодо технологій маркетингової діяльності в освіті та ін. Без володіння переліченими інструментами неможливо сформулювати місію освітнього закладу, конкретизувати мету, а також розробити програму розвитку навчального закладу та реалізувати її на практиці – досягнути конкретного результату. Іншими словами, керівник – це розробник, носій і відповідальна особа за реалізацію програми розвитку навчального закладу. Відповідно до цього, він повинен чітко усвідомлювати образ моделі проектування програми розвитку освітнього навчального закладу, знати усі компоненти цієї моделі, розуміти взаємозв'язки між ними.

Проблема полягає у тому, щоб застосувати теоретичну основу методології освітнього менеджменту до розв'язання завдань управління навчальним закладом, а саме – розробити *структурно-логічну модель проектування програми розвитку освітнього навчального закладу*.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вирішення проблеми реалізації стратегічного управління освітнім навчальним закладом [3; 6; 8] апіорі є неможливим без аналізу видів стратегій управління [6], без розкриття умов ефективності організації управління та аналізу досліджень [1; 3; 6; 8], які стосуються методологічних і теоретичних основ управління освітою (різних концепцій та підходів до управління в освіті).

Узагальнений досвід відзначеного наукового доробку [1; 3; 4; 5; 6; 7; 8] надав змогу

обґрунтувати структурно-логічну модель проектування програми розвитку загальноосвітнього навчального закладу.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Теоретично обґрунтувати структурно-логічну модель проектування програми розвитку загальноосвітнього навчального закладу. Коротко охарактеризувати основні компоненти моделі та розкрити зміст взаємозв'язків між ними.

Виклад основного матеріалу дослідження. Системоутворювальним чинником розробленої моделі є місія навчального закладу.

Сутність місії навчального закладу полягає в тому, що вона відображає загальні цінності й погляди, які тісно пов'язані з діяльністю навчального закладу; підтримується усім педагогічним колективом; є теоретико-гіпотетичною основою щодо причин власного існування; відповідає вимогам соціального замовлення; детермінує спрямованість процесу постановки завдань і прийняття рішень, які стосуються розвитку та процвітання школи, а також формулюється таким чином, щоб можна було оцінити рівень її реалізованості – досягнення результату [7; 8].

У навчальних і методичних посібниках, які стосуються освітнього менеджменту відзначається, що місія – це поєднання цілей, пов'язаних із ними переконань, відносин і напрямів діяльності, характерних для конкретного навчального закладу. Іншими словами, місія розглядається як генеральна мета організації, що пов'язана з категорією “бачення” шляху розвитку організації, “філософією функціонування” організації [8, 74].

На основі аналізу наукової літератури, яка висвітлює різні аспекти управління в освіті [1; 6], а також підґрунтя організації стратегічного менеджменту (сутність і особливості) [7; 8], ми дійшли думки, що місія організації – *це об'єднуючий чинник внутрішніх ресурсів, кадрового забезпечення організації, спосіб вираження культури організації, яка визначається крізь сформоване конкретне*

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА МОДЕЛЬ ПРОЕКТУВАННЯ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

бачення спрямованості, орієнтирів і змісту діяльності організації, що є рушійною силою функціонування та її розвитку.

У розробленій структурно-логічній моделі проектування програми розвитку загальноосвітнього навчального закладу (рис. 1), місія полягає в створенні освітнього середовища, яке сприятиме творчості, розкриттю індивідуальних здібностей, успішності, гармонійному розвитку учня; виховуватиме національно свідому, високоморальну, духовну та відповідальну особистість.

З поданих визначень місії організації робимо логічний висновок про те, що мета організації – це насамперед конкретизація її місії. Мета – це “серцевина”, “ядро” місії навчального закладу (рис. 1, зв’язок 1 → 2).

Мета навчального закладу є об’єктивно-суб’єктивною категорією, яка відображає вимоги до цієї організації зі сторони конкретної освітньої системи, а також суб’єктивні уявлення, бачення керівників про цілі розвитку організації [8, 73].

У запропонованій структурно-логічній моделі мета тісно пов’язана із змістом розробки та впровадження програми розвитку навчального закладу.

Мета конкретизується в ряді важливих завдань програми розвитку закладу, які відображені в структурно-логічній моделі (зв’язок 2 → 3).

Зважаючи на обмежений обсяг статті, ми не зупиняємось на детальному аналізі суті всіх завдань, які відзначені в структурно-логічній моделі розвитку. Розкриємо лише змістове наповнення першого завдання програми розвитку. Ми не випадково зупинились саме на розкритті змісту цього завдання. Це пов’язано з тим, що в центрі діяльності педагогічного колективу навчального закладу фігурує особистість учня. На нашу думку, саме учень є смислоутворювальним чинником реформування освітнього процесу.

Отже, перше завдання програми розвитку – це формування ключових компетентностей сучасної української школи.

За еталон у розумінні змісту поняття “ключові компетентності” доцільно взяти визначення подане у змісті інноваційного проекту Міністерства освіти і науки України – “Нова школа. Простір освітніх можливостей”. У цьому проекті відзначається, що “ключові компетентності – ті, яких кожен потребує для особистої реалізації, розвитку, активної громадянської позиції, соціальної інклюзії та працевлаштування і які здатні забезпечити життєвий успіх молоді у суспільстві знань [4, 12]”.

Уже на цьому етапі розв’язання першого завдання перед учителями-методистами,

природно, має виникнути ряд запитань, на які необхідно шукати відповіді. Одне з них: “Які зміни необхідно внести в існуючу дидактичну систему навчання, щоб успішно адаптувати її до розвитку ключових компетентностей учнів?”

Виконання усіх визначених завдань у запропонованій структурно-логічній моделі програми розвитку є складною інтегративною проблемою, яку має вирішувати колектив навчального закладу в процесі професійної діяльності та тісної взаємодії усіх його педагогічних працівників (взаємозв’язок 4.1 → 4.2). Зміст цієї діяльності полягає в злагодженій, спільній та компетентній взаємодії між адміністрацією навчального закладу та педагогами, які організують та реалізують освітній процес і забезпечують засвоєння учнями предметних, міжпредметних і ключових компетентностей навчально-пізнавальної діяльності.

Важливою складовою діяльності адміністрації навчального закладу є продуктивна взаємодія з громадськістю (соціумом). Адже без реалізації цієї складової розв’язання ряду завдань програми розвитку навчального закладу утруднюється, або ж взагалі є неможливим (зв’язок 4.1 → 7). Це стосується, наприклад, таких завдань, як розвиток міжміських і міжнародних зв’язків навчального закладу або вдосконалення матеріально-технічної бази навчального закладу відповідно до вимог сучасної освіти та ін.

У виконанні поставлених завдань програми розвитку навчального закладу, неможливо досягти високих результатів без налагодження на належному рівні науково-методичної роботи з педагогічними працівниками (зв’язок 4.1 → 6).

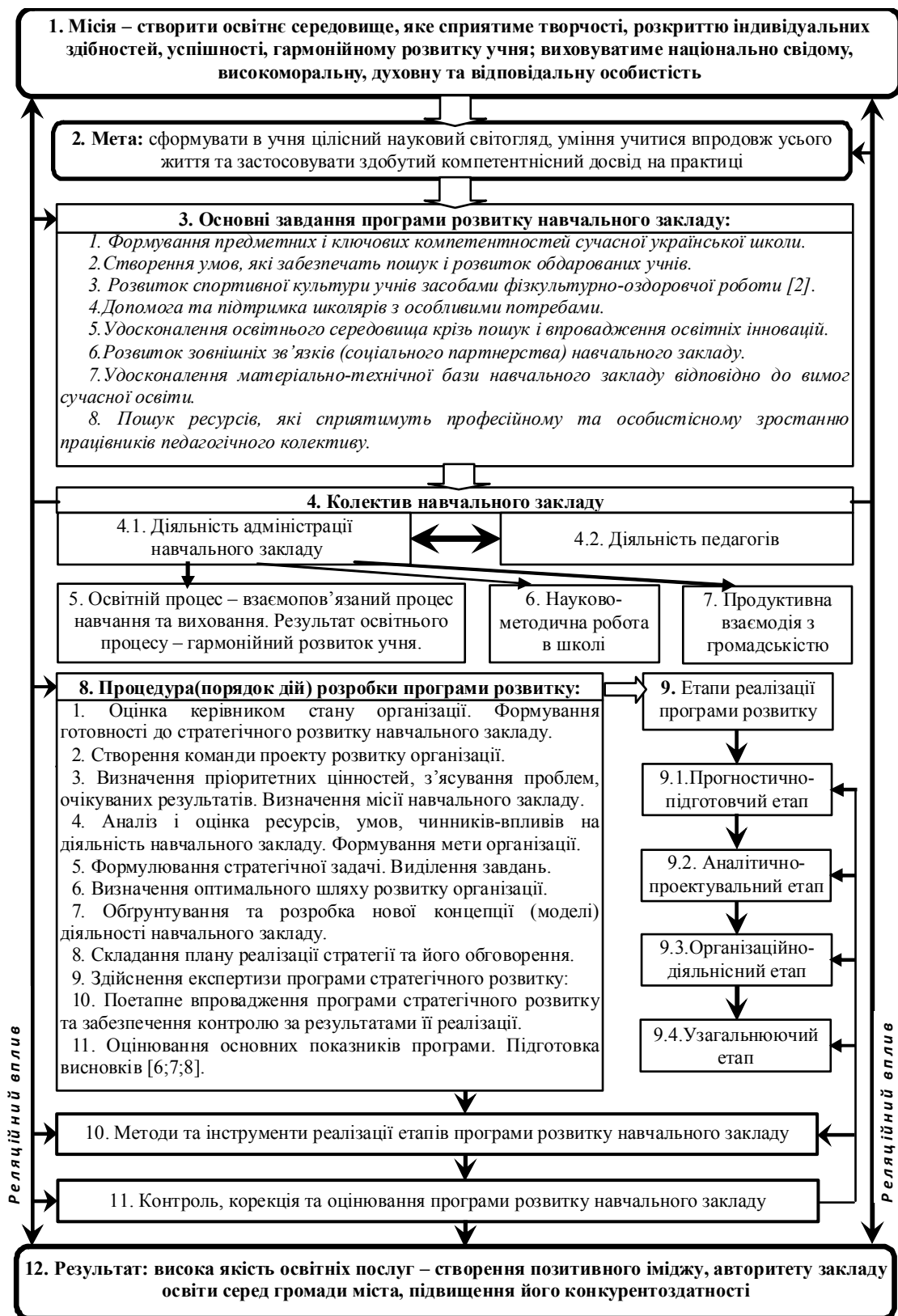
В. Григораш [3], аналізуючи поняття “науково-методична робота”, пропонує такі механізми вирішення проблеми її удосконалення:

1. Створення та забезпечення нормативно-правових, кадрових, практично-діяльнісних, організаційно-педагогічних умов, фінансово-економічних і матеріально-технічних умов організації науково-методичної роботи.

2. Стимулювання педагогів до підвищення кваліфікації, рівня професійної компетентності та мотивація, розвиток пізнавального інтересу до науково-дослідницької, творчої діяльності.

Високий рівень науково-методичної роботи в школі забезпечує розв’язання завдань програми розвитку навчального закладу, які пов’язані з пошуком ресурсів, що сприятимуть професійному та особистісному зростанню працівників педагогічного колективу, а також із створенням умов, які забезпечать пошук і розвиток обдарованих учнів та ін.

**СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА МОДЕЛЬ ПРОЕКТУВАННЯ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ
ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ**

Рис. 1. Структурно-логічна модель проектування програми розвитку освітнього навчального закладу

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА МОДЕЛЬ ПРОЕКТУВАННЯ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

В окрему складову *структурно-логічної моделі проектування програми розвитку освітнього навчального закладу* необхідно виділити процедуру розробки програми розвитку [6]. Ця процедура складається з 11-ти послідовних дій дотримання яких є запорукою реалізації усіх етапів програми розвитку навчального закладу (зв'язок 8 → 9). Реалізація програми розвитку складається з таких чотирьох етапів: 1-й – прогностично-підготовчий, 2-й – аналітично-проектувальний етап, 3-й – організаційно-діяльнісний етап та 4-й – узагальнюючий етап (рис 1, зв'язок 9: 9.1 → 9.4).

Реалізація етапів програми розвитку вимагає використання системи необхідних методів та інструментів, які б забезпечили інтенсифікацію цього процесу (зв'язок 10 → 9.1–9.4).

Серед основних методів та інструментів інтенсифікації процесу впровадження та реалізації програми розвитку навчального закладу виділимо такі: управління компетенціями; розподіл завдань і обов'язків у колективі, за виконання яких окрема особа звітує керівництву (розробка інфраструктури відповідальності); планування можливих сценаріїв розвитку; розробка стратегії діяльності; стратегічна співпраця, моніторинг. З'ясуємо зміст кожного методу та інструменту.

Управління компетенціями – це метод інтенсифікації процесу впровадження та реалізації програми розвитку навчального закладу, який полягає в розкритті потенціалу продуктивної професійної діяльності крізь розвиток і підвищення власного інтелектуального капіталу кожного працівника навчального закладу.

Розробка інфраструктури обов'язків і відповідальності. Зміст цього інструменту пов'язуємо з розподілом конкретних завдань між працівниками навчального закладу. Обов'язок кожного працівника – відповідально та вчасно виконати поставлене завдання, використовуючи надані йому необхідні для цього повноваження, та здійснити звітування перед керівником навчального закладу.

Передбачення можливих сценаріїв розвитку – полягає у пошуку та аналізі можливих сценаріїв майбутнього розвитку подій, здійснення оцінки рівня ймовірності їх реалізації, розробка ефективної процедури діяльності для усіх можливих сценаріїв.

Розробка стратегії діяльності. Цей інструмент реалізації програми розвитку навчального закладу включає комплекс взаємопов'язаних заходів, покрокова реалізація яких забезпечуватиме досягнення поставленої мети.

Стратегія діяльності – це розроблений унікальний довгостроковий та послідовний план дій, виконання якого неминуче призведе до необхідного результату.

Стратегічна співпраця – метод реалізації програми розвитку, який полягає у пошуку зацікавлених партнерів і укладанні договорів про співпрацю на взаємовигідних умовах. Стратегічна співпраця загальноосвітнього навчального закладу передбачає пошук і залучення ресурсів із сфери бізнесу, всеукраїнських і міжнародних фондів та ін.

Моніторинг за рівнем реалізації програми розвитку навчального закладу. Під моніторингом розуміють здійснення постійного спостереження за перебігом змін певного об'єкта з метою виявлення його відповідності необхідному результату або вихідному стану.

Згідно нашого дослідження, об'єктом моніторингу, на який спрямовані конкретні моніторингові процедури, є реалізація етапів програми розвитку навчального закладу, а предметом – стан розвитку навчального закладу за чітко визначений період, який характеризується змінами, що відбулися за час реалізації конкретного етапу розвитку.

Зміст цього інструменту полягає в забезпеченні оцінювання систематичного контролю і збору інформації за станом виконання кожного з етапів програми розвитку навчального закладу. Здійснення моніторингової діяльності – завдання адміністрації навчального закладу, яка є суб'єктом моніторингу. Така діяльність, зокрема, надає можливість контролювати за соціально-психологічним кліматом у педагогічному колективі [1;7].

На усіх етапах процесу реалізації процедури розвитку здійснюється необхідний контроль, корекція та оцінювання програми розвитку навчального закладу (зв'язки II → 9.1, II → 9.2, II → 9.3 і II → 9.4).

Важливою властивістю контролю, в контексті нашої моделі, є орієнтація його на конкретний результат (зв'язок II → 12). Адже кінцева мета контролю – забезпечити виконання поставлених завдань програми розвитку навчального закладу (зв'язок II → 2). Щоб досягти вказаної мети необхідно здійснювати контроль у трьох напрямках: перший – це контроль і корекція покрокової процедури розробки програми розвитку навчального закладу (зв'язок II → 8); другий напрямок – це контроль за виконанням етапів реалізації програми розвитку та їх оцінка (зв'язок II → 9) і третій напрямок – контроль за формами та методами реалізації етапів програми

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА МОДЕЛЬ ПРОЕКТУВАННЯ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

розвитку навчального закладу (зв'язок 11 → 10). Спрямованість контролю у відзначених трьох напрямках є запорукою досягнення необхідного результату (зв'язок 11 → 12).

Від забезпечення системи контролю, корекції та оцінювання програми розвитку залежить кінцевий результат діяльності колективу навчального закладу. Він визначає ефективність розробленої структурно-логічної моделі проектування програми розвитку навчального закладу та відображає емерджентну (інтегративну) властивість розробленої моделі.

Відзначимо, що методологія науки, описуючи можливості використання системного підходу до дослідження різноманітних складних об'єктів та явищ, щодо розуміння емерджентної властивості системи (моделі) стверджує наступне: елементний склад системи та її структура визначають емерджентну властивість системи. Ця властивість є наслідком взаємодії компонентів системи. Вона є властивістю цілого, нею не володіють окремі компоненти системи. З іншого боку, емерджентна (системна) властивість чинить реляційний вплив на елементи і структуру системи “...будь-який компонент системи, – відзначає І. Малафійк, – коли він взаємодіє з іншими компонентами, це вже не той компонент, який є у вільному стані, це вже елемент системи. Системна властивість його змінила саме в інтересах самої системи” [5, 53].

Відповідно до сказаного, емерджентна властивість нашої структурно-логічної моделі – це результат, який полягає у забезпеченні навчальним закладом високої якості освітніх послуг. Ця властивість є продуктом взаємодії усіх компонентів структурно-логічної моделі проектування розвитку освітнього навчального закладу.

Зрозуміло, що розглянута *структурно-логічна модель проектування програми розвитку освітнього навчального закладу* є теоретичною, її функціональність може бути доведена лише в ході педагогічного експерименту. Модель лежить в основі теоретичного обґрунтування гіпотези нашого дослідження, предметом якого є зміст і організація управління навчальним закладом. Як було показано, цій моделі притаманні ознаки системності та цілісності, що визначає її перспективність та практичну значущість.

Висновок. Представлена структурно-логічна модель проектування програми розвитку є узагальненою орієнтувальною основою, яка може бути адаптованою і застосовуватись відповідно до виконання поставлених завдань конкретного навчального закладу. Описана структурно-логічна модель спрямована на удосконалення процесу управління, а також є засобом і творчим

продуктом професійної діяльності адміністрації освітнього навчального закладу.

Перспективи подальших досліджень полягають у дослідженні генези управлінської компетентності керівника освітнього навчального закладу як особи, що здійснює контроль і несе відповідальність за успішну реалізацію програми розвитку школи.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Вимірювання в освіті: Підручник* / [За ред. О. В. Авраменко]. – Кіровоград: Лисенко В.Ф., 2011. – 360 с.

2. *Галатюк М. Ю. Розвиток спортивної культури студентської молоді засобами фізичного виховання та фізкультурно-оздоровчої роботи* / М. Ю. Галатюк // *Актуальні питання культурології: Альманах наукового товариства “Афіна” кафедри культурології та музеєзнавства.* – Вип. 16 / За ред. проф. В. Г. Виткалова. – Рівне: РДГУ, 2016. – С. 115–118.

3. *Григораш В. В. Організація науково-методичної роботи в школі* / В. В. Григораш // *Нова педагогічна думка.* – Рівне, 2013. – № 2. – С. 14–20.

4. *Концепція “Нова школа. Простір освітніх можливостей”* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/ua-sch2016/konceptciya.html>.

5. *Малафійк І. В. Системний підхід у теорії і практиці навчання* / Малафійк І. В. – Рівне: Рівненський державний гуманітарний університет, 2004. – 437 с.

6. *Мармаза О. І. Менеджмент в освіті: дорожня карта керівника* / Мармаза О. І. – Харків: Видав. група “Основа”, 2007. – 448 с.

7. *Назарчук Т. В. Менеджмент організації: Навчальний посібник* / Т. В. Назарчук, О. М. Косіюк – К.: “Центр учбової літератури”, 2015. – 560 с.

8. *Освітній менеджмент: Навчальний посібник* / [За ред. Л. Даниленко, Л. Карамушки]. – К.: Шкільний світ, 2003. – 400 с.

REFERENCES

1. Avramenko, O. V. (Ed.). (2011). *Vymiryuvannia v osviti: Pidruchnyk* [Measurement in education]. Kirovohrad: Lysenko V.F., 360 p. [in Ukrainian].

2. Halatyuk, M. Yu. (2016). *Rozvytok sportyvnoi kultury studentskoi molodi zasobamy fizychnoho vykhovannia ta fizkulturno-ozdorovchoi roboty* [The development of sports culture of students by means of physical education and health activities]. Topical issues of culturology: Almanac of the scientific society “Athena” of the Department of Culturology and Museology. Vol. 16., (Ed.). V.G. Vitkalov. Rivne: RSHU Publ., pp. 115–118. [in Ukrainian].

НЕПЕРЕРВНІСТЬ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ВИКЛАДАЧА У КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ТА ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ ОСВІТИ

3. Grigorash, V. V. (2013). *Orhanizatsiia naukovo-metodychnoi roboty v shkoli* [Organization of scientific-methodological work at school]. New pedagogical thought, no.2. Rivne, pp. 14–20. [in Ukrainian].

4. *Kontsepsiia "Nova shkola. Prostir osvitynih mozhyvostei"* [Concept "New School. Educational opportunities space"]. Electronic resource. Access mode: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/ua-sch2016/konczepczyia.html>. [in Ukrainian].

5. Malafiiik, I. V. (2015). *Systemnyi pidkhd u teorii i praktysi navchannia* [System approach in the theory and practice of teaching]. Rivne: Rivne State University of Humanities, 437p. [in Ukrainian].

6. Marmaza, A. I. (2007). *Menedzhment v osviti: dorozhnia karta kerivnyka* [Management in education: road map of the manager]. Kharkiv: Published Group "Osnova", 448 p. [in Ukrainian].

7. Nazarchuk, T. V. & Kosiyuk, O. M. (2015). *Menedzhment orhanizatsii: Navchalnyi posibnyk*. [Management of Organizations: Tutorial]. Kyiv: "Center for Educational Literature", 560 p. [in Ukrainian].

8. Danilenko, L. I. & Karamushka, L. M. (2003). *Osvitnii menedzhment: Navchalnyi posibnyk* [Educational Management: Tutorial]. Kyiv, School World, 400 p. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 20.11.2017

УДК 371.12

Лариса Джулай, кандидат педагогічних наук, асистент кафедри анатомії, фізіології та патології ТзОВ "Львівський медичний інститут"
Ірина Пастирська, кандидат педагогічних наук, доцент, кафедри іноземних мов Національного університету "Львівська політехніка"

НЕПЕРЕРВНІСТЬ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ВИКЛАДАЧА У КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ТА ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ ОСВІТИ

У статті розглядається проблема неперервності професійної підготовки викладача вищої школи, дається коротка характеристика окремих ідей неперервної освіти фахівців, що визначають необхідність та значення використання диференційованих та інтегративних тенденцій у сучасній дидактиці, а також філософського підґрунтя наукової обґрунтованості інтеграції знань в освіті як безпосереднього логічного висновку з властивостей філософської категорії розвитку.

Ключові слова: неперервність професійна підготовка, викладач, інтеграція, диференціація, освіта.

Літ. 7.

Лариса Джулай, кандидат педагогических наук, асистент кафедры анатомии, физиологии и патологии ООО "Львовский медицинский институт"
Ирина Пастырская, кандидат педагогических наук, доцент кафедры иностранных языков Национального университета "Львовская политехника"

НЕПРЕРЫВНОСТЬ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ ПРЕПОДАВАТЕЛЯ В КОНТЕКСТЕ ИНТЕГРАЦИИ И ДИФФЕРЕНЦИАЦИИ ОБРАЗОВАНИЯ

В статье рассматривается проблема непрерывности профессиональной подготовки преподавателя высшей школы, дается краткая характеристика отдельных идей непрерывного образования специалистов, определяющих необходимость и значение использования дифференцированных и интегративных тенденций в современной дидактике, а также философского основания научной обоснованности интеграции знаний в образовании как непосредственного логического вывода из свойств философской категории развития.

Ключевые слова: непрерывность профессиональная подготовка, преподаватель, интеграция, дифференциация, образование.

Larysa Dzhulay, Ph.D. (Pedagogy), Assistant of the Anatomy, Physiology and Pathology Department "Lviv Medical Institute"
Iryna Pastyrskaya, Ph.D. (Pedagogy), Associate Professor of the Foreign Languages Department Lviv Polytechnic National University

CONTINUING PROFESSIONAL TRAINING OF THE TEACHER IN THE CONTEXT OF INTEGRATION AND DIFFERENTIATION OF EDUCATION

The article deals with the professional training of teachers of higher education in the context of its continuity, substantiates its main goal – ensuring the planned transitions between the individual links and